

ZAPROSZENIE DO ZGŁASZANIA UWAG DOTYCZĄCYCH OCENY

TYTUŁ OCENY	Ewaluacja śródkresowa programu „Kreatywna Europa” na lata 2021–2027 i ewaluacja końcowa programu „Kreatywna Europa” na lata 2014–2020
WIODĄCA DG I ODPOWIEDZIALNY DZIAŁ	Dyrekcja Generalna ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury – Dział D.2 Kreatywna Europa
ORIENTACYJNY HARMONOGRAM (PLANOWANE TERMINY ROZPOCZĘCIA I ZAKOŃCZENIA)	I kw. 2023 r. IV kw. 2024 r.
INFORMACJE DODATKOWE	Kreatywna Europa Kultura i kreatywność (europa.eu) Ocena i doskonalenie obowiązujących przepisów Komisja Europejska (europa.eu)

A. Kontekst polityczny, cel i zakres oceny

Kontekst polityczny

Program „Kreatywna Europa” to unijny program mający na celu wsparcie europejskiego sektora kultury i sektora kreatywnego, w tym sektora audiowizualnego.

Budżet programu „Kreatywna Europa” na lata 2021–2027 wynosi 2,44 mld EUR, zaś budżet poprzedniego programu na lata 2014–2020 wynosił 1,47 mld EUR. Za pośrednictwem programu „Kreatywna Europa” wspierane są działania, które wzmacniają różnorodność kulturową i zwiększają konkurencyjność europejskiego sektora kultury i sektora kreatywnego.

Główne różnice między programem „Kreatywna Europa” na lata 2021–2027 a poprzednim programem są następujące:

- większy nacisk na unijną wartość dodaną za pośrednictwem międzynarodowej twórczości i współpracy, a także nacisk na innowacje,
- łatwiejszy dostęp do finansowania dzięki wyższym stopom współfinansowania (większe poziomy wkładów z programu „Kreatywna Europa” na projekty),
- nacisk na wspieranie współpracy na szczeblu UE w celu zwiększenia konkurencyjności europejskiego sektora audiowizualnego na świecie,
- program mobilności dla artystów i osób zawodowo związanych z kulturą,
- działania ukierunkowane na potrzeby konkretnych sektorów kreatywnych (muzyka, architektura i dziedzictwo kulturowe),
- działania na rzecz poprawy pluralizmu mediów, umiejętności korzystania z mediów i jakości dziennikarstwa,
- wprowadzenie kryteriów zrównoważonego rozwoju do praktyk sektora kreatywnego,
- zachęty do uwzględniania praktyk w zakresie różnorodności i włączenia społecznego w branżach kreatywnych.

Te główne różnice mają szczególne znaczenie z uwagi na skutki pandemii COVID-19. Mają pomóc w odbudowie sektora kultury i sektora kreatywnego, wzmocnić działania na rzecz zapewnienia większego włączenia społecznego, większej cyfryzacji i większego zrównoważenia środowiskowego tych sektorów.

Program „Kreatywna Europa” dzieli się na trzy komponenty:

1. **Komponent Kultura** wspiera w szerokim zakresie sektor kultury i sektor kreatywny, w tym architekturę, dziedzictwo kulturowe, wzornictwo, literaturę i wydawnictwo, muzykę, sztuki widowiskowe. Komponent Kultura promuje współpracę między organizacjami sektora kultury a artystami w UE i poza jej granicami. Jego celem jest:
 - wspieranie twórczości artystycznej i innowacji,
 - wspieranie promocji i rozpowszechniania treści europejskich w Europie i poza jej granicami,
 - pomaganie artystom w znajdowaniu możliwości twórczych i występów w innych krajach, stymulowanie transformacji cyfrowej i ekologicznej europejskiego sektora kultury i sektora kreatywnego.
2. **Komponent MEDIA** wspiera tworzenie, promowanie i rozpowszechnianie europejskich utworów audiowizualnych w UE i poza nią, a tym samym przyczynia się do wdrażania dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych. Celem

programu jest poprawa konkurencyjności i skalowalności europejskiego przemysłu audiowizualnego, przy jednoczesnym promowaniu różnorodności kulturowej i wolności artystycznej, z uwzględnieniem specyfiki poszczególnych państw UE. Program ponadto:

- zachęca do współpracy w całym łańcuchu wartości w sektorze audiowizualnym oraz na szczeblu UE w celu globalnego rozszerzenia działalności przedsiębiorstw i propagowania treści europejskich,
- wspiera talenty bez względu na to, skąd pochodzą, oraz ułatwia wymianę wiedzy i współpracę,
- wspiera innowacyjną twórczość i praktyki mające na celu zaspokojenie potrzeb i tendencji rynkowych,
- wspiera docieranie do odbiorców w każdym wieku, a zwłaszcza do młodszych ludzi.

Wspieranie wprowadzania zrównoważonych praktyk biznesowych w przemyśle audiowizualnym, by osiągać cele określone w Zielonym Ładzie Komisji, ułatwia stosowanie sprzyjających włączeniu społecznemu i zróżnicowanych praktyk biznesowych, które będą zgodne z unijną agendą na rzecz równości.

3. Komponent MIEDZYSEKTOROWY ma służyć zacieśnieniu współpracy między różnymi sektorami kultury i sektorami kreatywnymi, by sprostać ich wspólnym wyzwaniom, a także by znaleźć innowacyjne podejścia do tworzenia, udostępniania, dystrybucji i promocji treści w sektorze kultury i sektorze kreatywnym. Jest to osiągane w ramach współpracy politycznej, usług świadczonych przez biura programu „Kreatywna Europa” oraz „Laboratorium innowacji w sektorze kreatywnym”. Po raz pierwszy komponent ten obejmuje również działania służące dostosowaniu się do zmian strukturalnych i technologicznych, przed którymi stoją media, wzmocnieniu wolnego, zróżnicowanego i pluralistycznego środowiska medialnego, wysokiej jakości dziennikarstwa i umiejętności korzystania z mediów, również w środowisku cyfrowym. Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie programu „Kreatywna Europa” główne cele programu to:

- zachowanie, rozwijanie i promowanie europejskiej różnorodności kulturowej i językowej oraz europejskiego dziedzictwa kulturowego i językowego,
- zwiększanie konkurencyjności i gospodarczego potencjału sektora kultury i sektora kreatywnego, w szczególności sektora audiowizualnego.

Tym ogólnym celom towarzyszą cele szczegółowe obejmujące: pobudzanie współpracy artystycznej i kulturalnej na szczeblu UE, wzmocnienie gospodarczego, społecznego i zewnętrznego wymiaru innowacji oraz mobilności wewnątrz- i międzysektorowej, promowanie konkurencyjności i skalowalności europejskiego sektora audiowizualnego oraz współpracy w jego ramach, a także promowanie współpracy politycznej i działań na rzecz zróżnicowanego, niezależnego i pluralistycznego środowiska medialnego.

Cel i zakres

Zgodnie z podstawą prawną programu „Kreatywna Europa” (2021–2027) Komisja musi do 31 grudnia 2024 r. przeprowadzić ewaluację śródkresową programu na lata 2021–2027. Jednocześnie dokonana zostanie ewaluacja końcowa programu na lata 2014–2020.

Zgodnie z kryteriami ewaluacji wskazanymi w wytycznych Komisji dotyczących lepszego stanowienia prawa¹ w ramach ewaluacji ocenione zostaną:

- dalsza adekwatność celów programu przez rozważenie, czy nadal odpowiednio spełniają i będą spełniać obecne i przyszłe potrzeby,
- skuteczność środków wprowadzonych z myślą o realizacji celów programu z perspektywy korzyści akcji i działań wspieranych w ramach programu, a także przez wskazanie ewentualnych luk oraz niespodziewanych lub niezamierzonych skutków,
- wpływ działań, w tym rezultatów, na sektor i społeczeństwo, a także długoterminowy wpływ programu „Kreatywna Europa” realizowanego w latach 2014–2020,
- wpływ priorytetów horyzontalnych wprowadzonych w programie na lata 2021–2027, a mianowicie ekologizacji i różnorodności, oraz ich wkład w osiąganie celów Komisji w zakresie Zielonego Ładu, unijnej agendy na rzecz równości i unijnej cyfrowej dekady,
- unijna wartość dodana płynąca z akcji i działań wspieranych w ramach programu w porównaniu z tym, co mogłyby racjonalnie osiągnąć państwa członkowskie UE na poziomie krajowym lub regionalnym,
- efektywność programu, w tym możliwości dalszych uproszczeń i zmniejszenia obciążenia,

¹ Wytyczne i zestaw instrumentów służących lepszemu stanowieniu prawa: [Lepsze stanowienie prawa: wytyczne i narzędzia \(europa.eu\)](https://europa.eu).

- wewnętrzna i zewnętrzna spójność programu z innymi programami o podobnych lub uzupełniających celach.

Wyniki ewaluacji zostaną wykorzystane w celu udoskonalenia – w miarę możliwości – realizacji obecnego programu obowiązującego do 2027 r. oraz zebrania informacji na potrzeby oceny skutków ewentualnego następcy programu „Kreatywna Europa”. Wyniki pozwolą również poszerzyć podstawową wiedzę w tym obszarze, która może posłużyć do dalszego rozwoju polityki.

B. Lepsze stanowienie prawa

Strategia konsultacji

Przedmiotowa ewaluacja podlega wytycznym Komisji dotyczącym lepszego stanowienia prawa.

Opracowana zostanie szczegółowa strategia konsultacji wraz z konsultacjami publicznymi w celu zebrania informacji od wszystkich zainteresowanych stron i przedstawienia informacji o ogólnej skuteczności i wykonaniu programu „Kreatywna Europa”. Dotyczy to m.in. skuteczności środków podjętych w celu osiągnięcia celów programu, efektywności programu i jego europejskiej wartości dodanej, wewnętrznej i zewnętrznej spójności programu oraz dalszej adekwatności wszystkich jego celów.

Konsultacje publiczne zostaną oparte na kwestionariuszu służącym zgromadzeniu informacji zwrotnych na temat programu od szerokiego spektrum zainteresowanych stron. Wyniki konsultacji publicznych zostaną uwzględnione w ewaluacji obecnego programu, która w miarę możliwości zostanie wykorzystana do udoskonalenia jego realizacji.

Udział w konsultacjach publicznych będzie możliwy za pośrednictwem strony internetowej Komisji „Wyraź swoją opinię”² i innych odpowiednich stron internetowych. Konsultacje potrwać 12 tygodni i będą dostępne we wszystkich językach urzędowych UE. Osiem tygodni po zakończeniu konsultacji publicznych Komisja opublikuje na stronie poświęconej konsultacjom zwięzły przegląd otrzymanych odpowiedzi.

Komisja przygotuje również sprawozdanie zbiorcze, w którym zawrze wyniki wszystkich działań konsultacyjnych, i opublikuje je po zakończeniu ewaluacji.

Powody prowadzenia konsultacji

Celem konsultacji jest zebranie opinii wszystkich zainteresowanych stron w celu wypracowania opartego na dowodach i mierzalnego osądu wyników programu.

Grupa docelowa

Mile widziane są informacje zwrotne na temat programu od kluczowych zainteresowanych stron, a także od ogółu społeczeństwa, w szczególności:

- organów krajowych państw stowarzyszonych z programem,
- międzynarodowych organizacji współpracujących w ramach programu – OECD, Rada Europy i UNESCO,
- struktur międzynarodowych, ponadnarodowych, krajowych oraz regionalnych i lokalnych struktur gminnych, oraz innych organów publicznych lub organizacji,
- sektorowych lub wielosektorowych organizacji i sieci zainteresowanych stron w dziedzinie kultury i mediów,
- organizacji pozarządowych (organizacji NGO i społeczeństwa obywatelskiego),
- obecnych lub byłych beneficjentów we wszystkich sektorach objętych programem,
- organizacji i osób fizycznych działających w sektorach objętych programem,
- innych odpowiednich organizacji, organów, przedsiębiorstw lub osób fizycznych.

Gromadzenie danych i metodyka

Niezależnemu wykonawcy zewnętrznemu zostaną powierzone zadania polegające na wspieraniu Komisji w przeprowadzeniu ewaluacji.

Przed wystosowaniem zapytania ofertowego do potencjalnych wykonawców zewnętrznych, oraz aby uniknąć powtarzania pracy wykonanej już w ramach ewaluacji, sporządzony zostanie wykaz istniejących już opracowań lub badań poświęconych

²<https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say>

efektom działań w ramach programu.

Metody stosowane do gromadzenia i analizowania informacji oraz przeprowadzania oceny będą zgodne z ogólnymi zasadami i minimalnymi standardami konsultacji określonymi w wytycznych Komisji dotyczących lepszego stanowienia prawa oraz z przepisami ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (RODO).

W trakcie ewaluacji (będzie) można korzystać z szeregu dokumentów dotyczących programu „Kreatywna Europa”, takich jak:

- ewaluacja śródkresowa programu „Kreatywna Europa” (2014–2020),
- ocena skutków programu „Kreatywna Europa” (2021–2027),
- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/818 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiające program Kreatywna Europa (2021–2027) i uchylające rozporządzenie (UE) nr 1295/2013,
- roczny program prac programu „Kreatywna Europa” oraz sprawozdania roczne z tego programu,
- sprawozdanie monitorujące dotyczące programu „Kreatywna Europa” w latach 2021–2022 (publikację planuje się w 2023 r.).